

SW Process Audit vs. SW Process Assessment

(úvod do problematiky)

Ing. Dávid Piskáček
fakulta BERG, Technická univerzita Košice

QIT 2005

Agenda

1. Rozdelenie Auditu IS

2. Audit kvality podľa ISO 9000

3. Audit podľa ISO 19 011

4. Audit podľa COBIT (ISACA)

5. Audit podľa BS 7799

6. Audit podľa CMMI

7. Audit podľa BSA

8. Personálny Audit IS podľa zákona 428/2002 Z.z.

9. Záver

1. Rozdelenie Auditu IS

- **AUDIT IS – legálnosť SW (BSA)**
- **AUDIT KVALITY – systém kvality organizácie**
- **Účtovný AUDIT – dodržiavanie legislatívnych pravidiel**
- **AUDIT IS – ISACA (IT Governance)**
- **Security AUDIT IS**
- **Informačný AUDIT - ???**
- **Personálny AUDIT - ???**

1. Rozdelenie Audit IS

2. Audit kvality podľa ISO 9000

Informačné zdroje:

- *STN EN ISO 9000:2000*
„Systémy manažérstva kvality. Základy a slovník.“
- *STN EN ISO 9001:2000*
„Systémy manažérstva kvality. Požiadavky.“
- *ISO/IEC 90003:2004*
„Software and system engineering - Guidelines for the application of ISO 9001:2000 to computer software.“

2. Audit kvality podľa ISO 9000

Audit kvality (ISO 9000:2000)

- Audity sa využívajú na určenie rozsahu, v akom sa splnili požiadavky systému manažérstva kvality. Zistenia auditu sa môžu použiť na posúdenie efektívnosti systému manažérstva kvality a na identifikáciu príležitostí na zlepšenie.

Návod na audit popisuje norma ISO 19011.

2. Audit kvality podľa ISO 9000

Vyhodnocovanie procesov (ISO 9000:2000)

4 základné otázky:

- Je proces identifikovaný a primerane opísaný?
- Priradili sa zodpovednosti?
- Zaviedli sa a udržiavajú sa postupy?
- Je proces pri dosahovaní požadovaných výsledkov efektívny?

Spoločné odpovede na tieto otázky môžu určiť výsledok vyhodnocovania. Vyhodnocovanie systému manažérstva kvality môže mať rozličné zameranie a môže zahŕňať rad činností, ako je audit, preskúmanie systému manažérstva kvality a samohodnotenie.

2. Audit kvality podľa ISO 9000

(ISO 9000:2000) Termíny súvisiace so zhodou

- **zhoda:** splnenie požiadavky
- **nezhoda:** nespĺnenie požiadavky
- **chyba:** nespĺnenie požiadavky
- **preventívna činnosť:** činnosť na odstránenie príčiny potenciálnej nezhody
- **nápravná činnosť:** činnosť na odstránenie príčiny zistenej nezhody
- **prepracovanie:** činnosť vykonaná na nezhodnom produkte s cieľom urobiť ho zhodným s požiadavkami
- **oprava:** činnosť vykonaná na nezhodnom produkte s cieľom urobiť ho prijateľným na zamýšľané používanie

2. Audit kvality podl'a ISO 9000

Meranie (ISO 9003:2004):

3.7 measure, verb

- make a measurement
- [ISO/IEC 14598-1:1999, definition 4.17]

3.8 measure, noun

- variable to which a value is assigned as the result of measurement
- [ISO/IEC 15939:2002, definition 3.14]

3.9 measurement

- set of operations having the object of determining a value of a measure
- [ISO/IEC 15939:2002, definition 3.17]

3. Audit podľa ISO 19 011

Informačné zdroje:

Návod na auditovanie systému manažérstva kvality a/alebo systému environmentálneho manažérstva STN EN ISO 19011

Definície: Audit

Systematický, nezávislý a zdokumentovaný proces získavania dôkazov auditu a ich objektívneho vyhodnocovania s cieľom určiť rozsah, v akom sa plnia kritéria auditu

Definície: Interný Audit

Interné audity, niekedy označované ako audity vykonávané prvou stranou, vykonáva sama organizácia alebo niekto v jej zastúpení na účely preskúmania manažmentom alebo na iné interné účely a môžu tvoriť základ vyhlásenia o zhode samou organizáciou. V mnohých prípadoch, najmä v malých organizáciách, možno nezávislosť preukázať neexistujúcou zodpovednosťou za auditovanú činnosť.

3. Audit podľa ISO 19 011

Definície: Externý Audit

Externé audity zahŕňajú audity všeobecne označované ako audity vykonávané druhou alebo treťou stranou. Audity vykonávané druhou stranou vykonávajú strany, ktoré sa zaujímajú o organizáciu, ako sú zákazníci alebo ďalšie osoby v ich zastúpení. Audity vykonávané treťou stranou vykonávajú externe nezávislé audítorské organizácie, ako sú organizácie poskytujúce registráciu alebo certifikáciu zhody s požiadavkami podľa normy ISO 9001 alebo ISO 14001.

Definície:

- Audítor (angl. auditor): osoba s kompetentnosťou vykonávať audit
- klient auditu (angl. audit client): organizácia alebo osoba požadujúca audit
- auditovaná organizácia (angl. auditee): organizácia, ktorá sa audituje

4. Audit podľa ISACA

Informačné zdroje:

- www.isaca.sk
- www.isaca.org
- 010.010.010 Audit Charter
- 060.020.030 Audit Evidence Requirement
- COBIT® 3rd Edition Audit Guidelines

ISACA

ISACA je so svojimi viac ako 28.000 členmi vo viac ako 100 krajinách renomovanou profesijnou organizáciou a lídrom v oblasti riadenia, bezpečnosti a kontroly informačných technológií. Bola založená v roku 1969 ako EDP Auditors Association.

Ciel': vývoj a šírenie štandardov pre audit IS

4. Audit podľa ISACA

Compliance Audit IS (ISACA)

Audit IS (ISACA)- zahŕňa previerku a ohodnotenie všetkých aspektov systémov na automatické spracovanie transakcií, vrátane s nimi spojených manuálnych procesov a väzieb medzi nimi.

Maturity Audit (ISACA)

Hodnotenie zrelosti procesov IT (ISACA)- zahŕňa previerku a klasifikáciu všetkých procesov IT a väzieb medzi nimi z pohľadu požiadaviek modelu CobiT v rozsahu 0-5 úrovni zrelosti procesov IT.

4. Audit podľa ISACA

Štandardy

- stanovujú povinné požiadavky na audit IS a správy z auditov IS

Smernice

- poskytujú návod na aplikovanie Štandardov pre audit IS.
- Cieľom Smerníc pre audit IS je poskytnúť ďalšie informácie o tom, ako dosiahnuť súlad so Štandardmi pre audit IS.

Pracovné postupy

- poskytujú príklady postupov, ktorými sa audítor IS môže riadiť pri výkone auditu.
- Cieľom Pracovných postupov pre audit IS je poskytnúť ďalšie informácie o tom, ako dosiahnuť súlad so Štandardmi pre audit IS.

4. Audit podľa COBIT (ISACA)

CobiT® „Control Objectives for Information and related Technology“

Prostriedky štandardu CobiT® sa majú používať ako usmernenie vychádzajúce z najlepšej praxe. Každá z ďalej uvedených súčastí je organizovaná podľa procesov riadenia IT tak, ako je to definované v časti CobiT Framework.

Celkový rámec metodiky COBIT zahrňuje užívateľov, manažérov a auditórov. Mal by pomôcť v nasledujúcich oblastiach:

- **Manažment**
- **Užívateľia**
- **Auditori**

4. Audit podľa COBIT (ISACA)

CobiT® - využitie vo firme

Executive Manager
Business Manager

IT Manager

Project Manager

Developer

Operations

User

Information Security

Auditor

- General IT governance model
- Communication with IT
- Service Level Agreements
- Baseline for control objectives/external certifications
- Communication with business function
- Service Level Agreements
- Performance Measures
- IT related policies and norms
- Project standards
- Quality assurance standards
- Controls within development process
- Controls to be built into system
- Controls for service delivery and support
- Controls to be fully operational / built into system
- Integrate security with IT objectives
- IT audit universe
- IT control reference

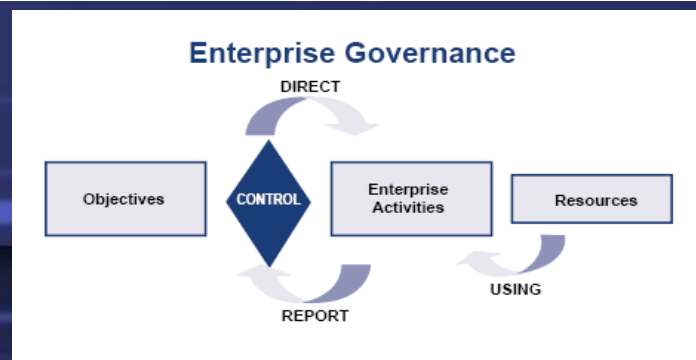
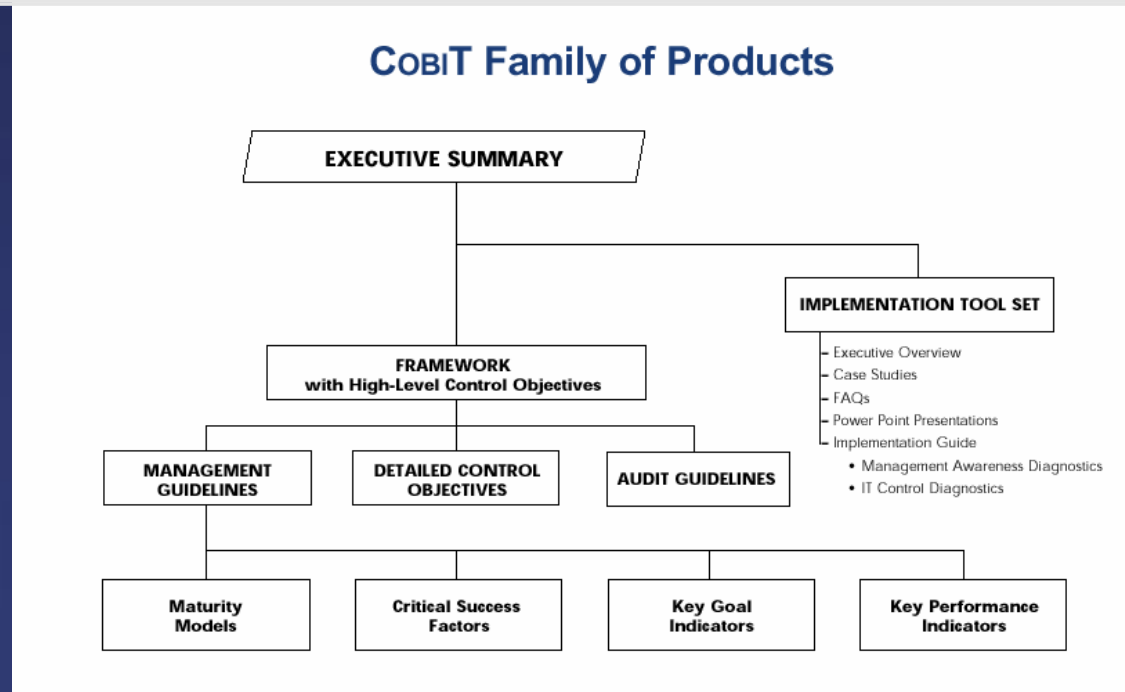
4. Audit podľa COBIT (ISACA)

CobiT® „Control Objectives for Information and related Technology“

- COBIT je nezávislý na technologických platformách použitých v podniku
- Podniková informatika je v COBIT rozdelená na funkčné domény (plánovanie, implementácia, prevádzka, monitoring). Domény obsahujú konkrétne procesy.
- Procesy sú pomenované 7 informačnými kritériami (efektívnosť, výkonnosť, dôvernosť, integrita, dostupnosť, súlad, spoľahlivosť).
- Zistenia sú tiež priradené 5 zdrojom (personál, aplikácia, technológia, vybavenosť, dáta).
- Výsledkom je normovaný (a vzájomne porovnateľný) pohľad na spôsob riadenia informatiky podniku a jeho dosiahnutú úroveň (0-5).

4. Audit podľa COBIT (ISACA)

COBIT – štruktúra dokumentácie

4. Audit podľa COBIT (ISACA)

COBIT – obsah dokumentácie

Executive Summary

- “There is a Method...” Summary of CobIT Concepts
- Framework
  - “The Method Is...” ..... 34 IT processes and 7 Information Criteria
- Control Objectives
  - “Minimum Controls Are...” ..... 300+ Control Objectives
- Audit Guidelines
  - “Here’s How You Audit...”
- Management Guidelines
  - “Here’s How You Measure Your Performance...”
  - approx. 500 KGI’s, KPI’s, CSF’s
- Implementation Guide
  - “Here’s How You Implement...”

4. Audit podľa COBIT (ISACA)

COBIT – štruktúra auditu

- Identifikácia a dokumentácia
- Hodnotenie
- Test zhody
- Test skutočnosti

IT procesy sú auditované:

- Získaním a pochopením požiadaviek, rizík a kontrolných opatrení
- Hodnotením kontroly
- Posudzovaním zhody testovaním či kontrola pracuje presne a súvisle
- Formulovaním rizika

5. Audit podľa BS 7799

Informačné zdroje:

- BS 7799-1:1999 Part 1: Code of practice for information security management
- BS 7799-2:1999 Part 2: 1999 Specification for information security management system
- STN ISO/IEC 17799:2002 - Informačné technológie – Súbor postupov pre riadenie informačnej bezpečnosti

5. Audit podľa BS 7799

Štandard:

- obsahuje najlepšie praktiky pre riadenie bezpečnosti informácií v organizáciách
- vymedzuje organizačné predpoklady pre správu bezpečnosti informácií v organizáciách
- zabezpečuje dôveru spolupracujúcich organizácií v bezpečnosti pri spracovaní informácií
- je návodom na vytvorenie firemnej informačnej bezpečnostnej politiky, ako aj ďalších bezpečnostných dokumentov
- Zachovanie: dôvernosti, integrity a dostupnosti informácií.

6. Audit podľa CMMI

Informačné zdroje:

Capability Maturity Model® Integration (CMMISM), Version 1.1

Assessment

posudzovanie existujúcich procesov s procesmi podľa referenčného modelu

- verifikácia - potvrdenie splnenia určených požiadaviek
- validácia - potvrdenie splnenia požiadaviek na zamýšľané použitie

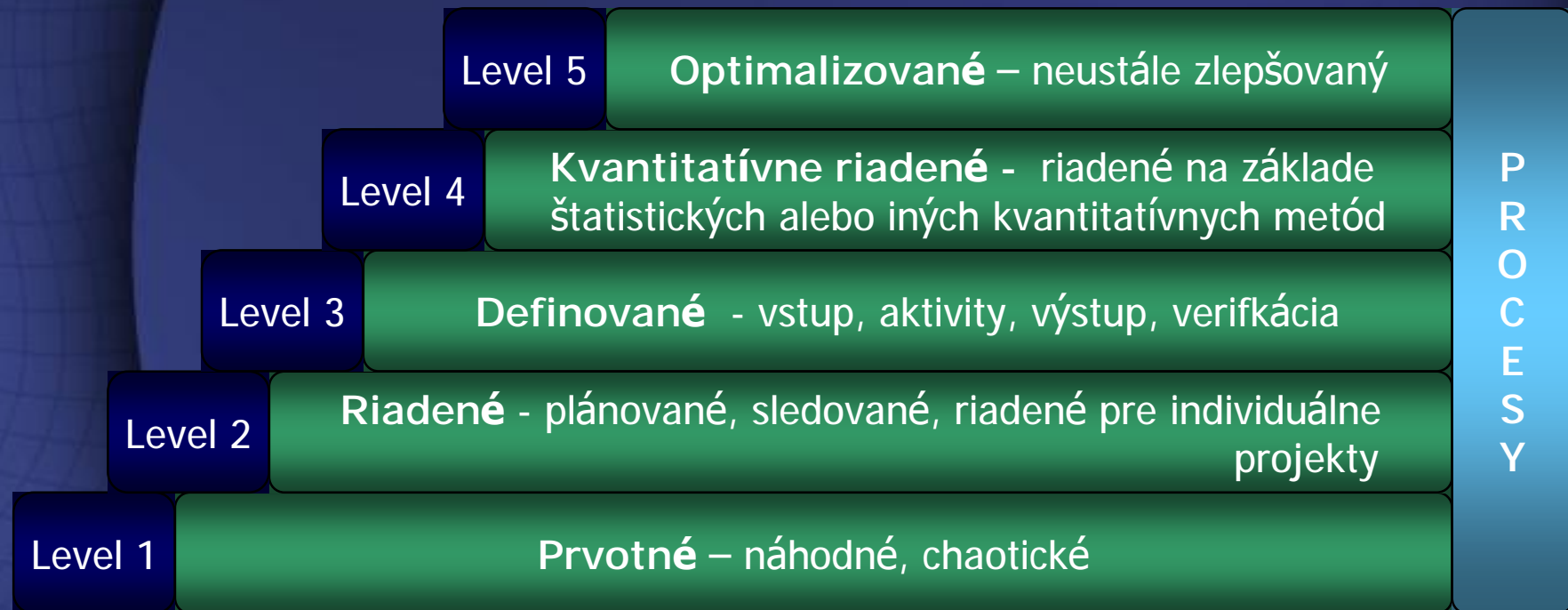
6. Definície podľa CMMI

Capability Maturity Model Integration (Integrovaný model spôsobilosti a zrelosti procesov)

- Kvalita softvérového produktu je determinovaná kvalitou procesov, ktoré sa používajú pri jeho vývoji a neskoršej údržbe.
- Spôsobilosť (Capability) označuje úroveň akou je organizácia schopná riadiť procesy, kontrolovať náklady a časový plán v rámci jednej procesnej oblasti alebo špecifickej praxe.
- Zrelosť (Maturity) označuje úroveň akou je organizácia schopná riadiť procesy, kontrolovať náklady a časový plán v rámci celého súboru procesných oblastí naprieč celou organizáciou.

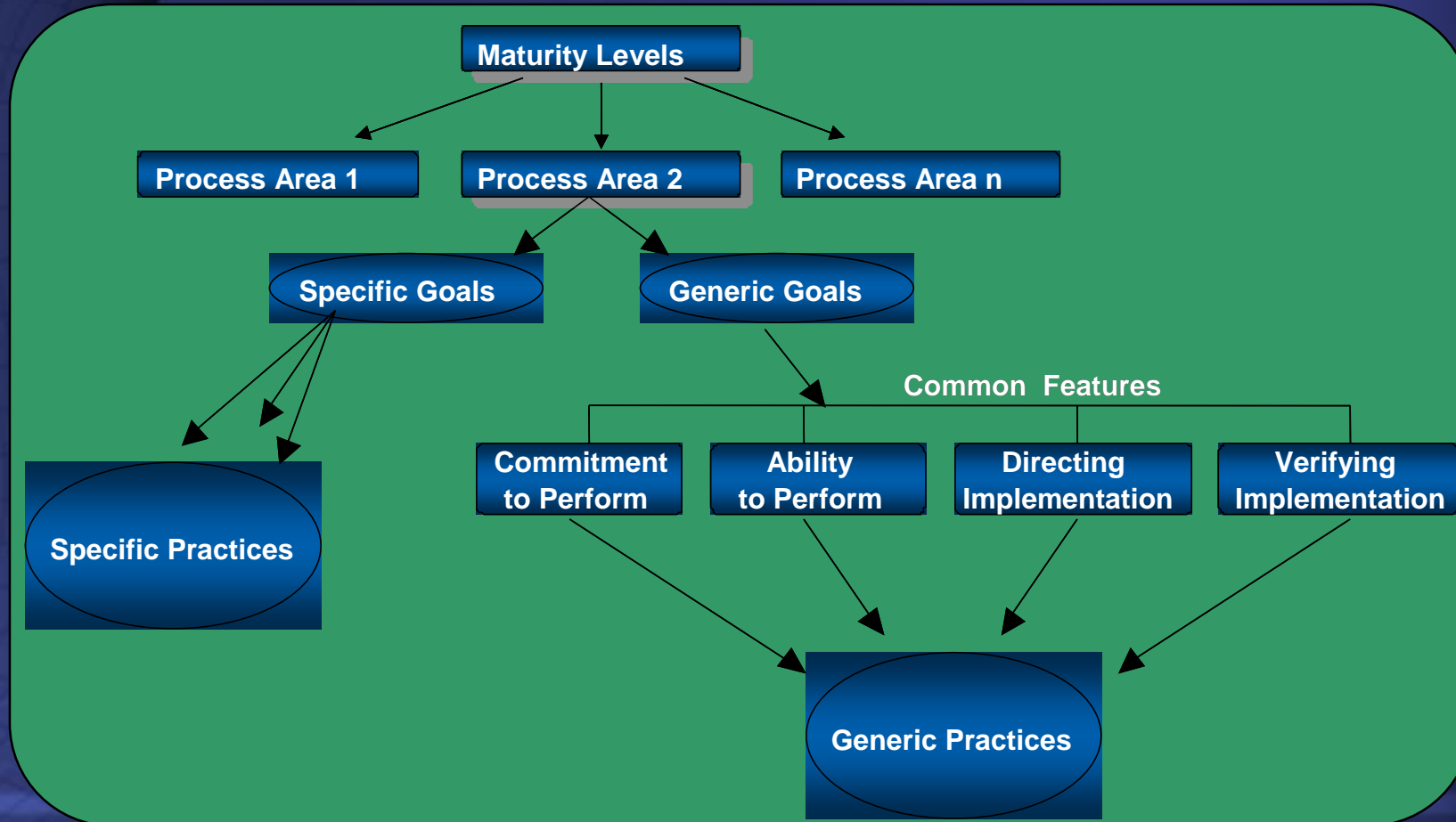
6. Definície podľa CMMI

Model definuje 5 úrovní zrelosti (Maturity Levels) na základe spôsobilosti procesov.

6. Definície podľa CMMI

Štruktúra CMMI

7. Audit podľa BSA

Informačné zdroje:

- www.microsoft.com
- www.bsa.sk

Audit podľa BSA:

- dôkladná inventarizácia softvéru
- je základným nástrojom softvérového manažmentu, ktorý komplexne rieši problematiku správy licencií k softvéru v organizácii

8. Audit IS podľa zákona 428/2002

Informačné zdroje:

- Zbierka zákonov Slovenskej republiky, zákon č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov

Audit IS na ochranu osobných údajov podľa zákona 482/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov

- ochrana osobných údajov fyzických osôb pri ich spracúvaní
- zásady spracúvania osobných údajov
- bezpečnosť osobných údajov
- registráciu a evidenciu informačných systémov

8. Audit IS podľa zákona 428/2002

Bezpečnostný projekt (§16, ods. 1 zákona č. 428/2002 Z.z.)

Bezpečnostný projekt vymedzuje rozsah a spôsob technických, organizačných a personálnych opatrení potrebných na eliminovanie a minimalizovanie hrozieb a rizík pôsobiacich na informačný systém z hľadiska narušenia jeho bezpečnosti, spoľahlivosti a funkčnosti.

8. Audit IS podľa zákona 428/2002

Bezpečnostný projekt (§16, z.č. 428/2002 Z.z.)

- Bezpečnostný zámer

Vymedzuje základné bezpečnostné ciele, ktoré je potrebné dosiahnuť na ochranu informačného systému, v ktorom sú spracúvané osobné údaje, pred ohrozením a narušením jeho bezpečnosti.

- Analýza bezpečnosti informačného systému

Obsahuje podrobný rozbor stavu bezpečnosti informačných systémov. Na základe analýzy ohrození, nežiadúcich dopadov a stanovení rizík, sú popísané spôsoby použitia bezpečnostných štandardov, metód a prostriedkov ochrany osobných údajov nachádzajúcich sa v predmetných informačných systémoch.

8. Definície podľa zákona 428/2002

Bezpečnostný projekt (§16, z.č. 428/2002 Z.z.)

- Bezpečnostná smernica

Obsahuje aplikáciu záverov bezpečnostného zámeru a analýzy bezpečnosti do podoby vykonávacích pokynov pre manažment predmetných informačných systémov

9. Záver

ISO 9000 - Audit kvality
ISO 90003 - metriky
ISO 19011 - Návod Auditů

BS 7799
STN ISO/IEC 17799:2002
Security audit IT

COBIT
Štandard pre auditovanie
IT

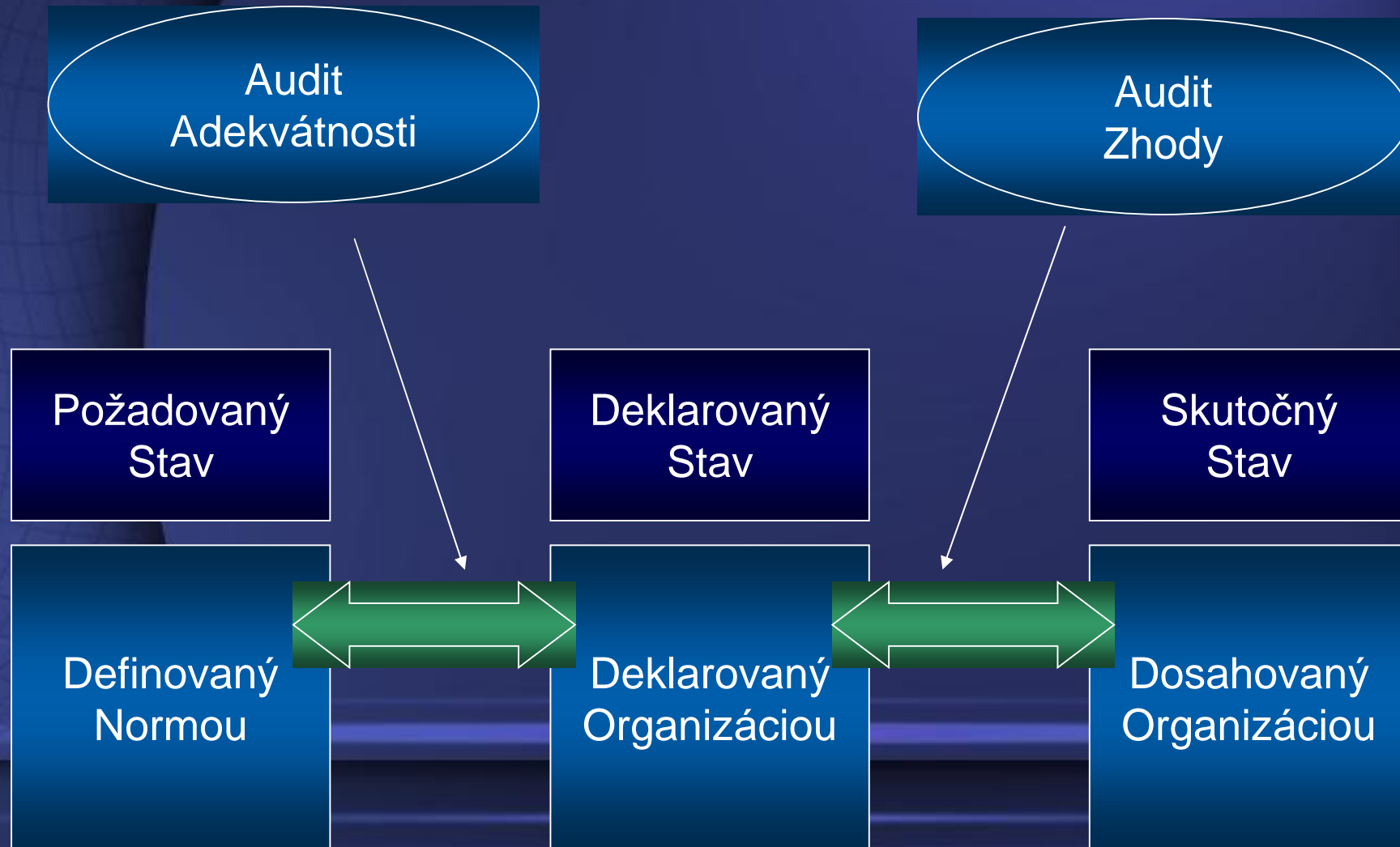
A
U
D
I
T

I
S

BSA
Audit legálnosti SW

Ochrana osobných údajov
Personálny audit

CMMI
Posudzovanie
Kvality SW

9. Záver

9. Závěr

	Audit adekvátnosti	Audit zhody
ISO 9000	Y	N
ISO 19 011	Y	N
COBIT	N	Y
COBIT	N	Y
BS 7799	Y	N
Zákon 428/2002 Z.z.	Y	N

9. Záver

Audit	Výstup	Výsledky
ISO 9000	Protokol	Zistenia
ISO 19 011	Správa	Nálezy
BSA (legálnosť)	Protokol	Nálezy
COBIT	Protokol	Zistenia
BS 7799	Certifikát	Posúdenie rizík
Zákon 428/2002 Z.z.	Správa	Zistenia

9. Záver

CMM vs. COBIT

CMMI	COBIT
Assessment spôsobilosti + zrelosti	Assessment zrelosti
Kľúčové procesné oblasti (4)	Procesné domény (6)
Procesné oblasti (25)	Procesy IT (37)
Spôsobilosť/zrelosť procesov L1-L5	Zrelosť procesov IT L0-L5
Kvalita procesov vývoja SW	Úroveň riadenia procesov IT
Neaudituje sa	Audit zhoda - nezhoda

Ďakujem za pozornosť!